

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN KWALITEITSONDERZOEK GEDIFFERENTIEERD TOEZICHT

SBO De Windroos

Plaats : Hellevoetsluis
BRIN nummer : 13MH|C1
Onderzoeksnummer : 291606
Datum onderzoek : 13 december 2016
Datum vaststelling : 28 maart 2017

SAMENVATTING

SBO De Windroos heeft haar kwaliteit op orde en de inspectie handhaaft het basisarrangement. Dit betekent dat wij op dit moment geen reden hebben om het toezicht te intensiveren.

Wat gaat goed?

Het lukt SBO De Windroos om waar te maken wat ze hoog in het vaandel heeft staan: een fijne en veilige school. Er heerst een prettig en open klimaat: iedereen binnen het team heeft oog voor het kind, kent elk kind en voelt zich verantwoordelijk voor elk kind.

Het team is ambitieus en steeds met elkaar op zoek om het onderwijs verder te ontwikkelen. De leraren denken daarbij in kansen. De lat ligt hoog en het bruist in de school van ideeën en ambities. Het managementteam heeft goed zicht op de sterke punten van de school, maar weet ook wat er nog beter kan.

Ook de onderwijskwaliteit is in orde. De leraren hebben hun leerlingen in beeld en ze passen het onderwijs aan op wat leerlingen nodig hebben. In vergelijking met ons vorig onderzoek in januari 2015 lukt het de leraren nu beter om de kinderen goed bij de les te houden: bijna alle leerlingen zijn betrokken en taakgericht bezig tijdens de lessen. De gerealiseerde doorgaande lijn in het klasmanagement is daarbij een belangrijke factor.

Wat kan beter?

Het team en de directie hebben zelf goed in beeld waar nog kansen liggen voor verdere verbetering van het onderwijs op SBO De Windroos. Dit is ook de reden dat wij de standaard kwaliteitszorg als 'goed' hebben beoordeeld. Zo zien zij bijvoorbeeld zelf (net als wij) kansen liggen om het begrijpend leesonderwijs een verdere kwaliteitsimpuls te geven. Dit is ook wenselijk, want de resultaten van begrijpend lezen liggen nog steeds onder het niveau dat andere scholen met een vergelijkbare populatie laten zien op dit leergebied. De school is hier dan ook terecht niet tevreden over. Een interne werkgroep ondersteunt het team om de resultaten van begrijpend lezen te verbeteren en de inspanningen lijken zijn eerste vruchten af te gaan werpen: de resultaten van begrijpend lezen laten dit schooljaar een lichte stijging zien ten opzichte van het vorige schooljaar. Verder wil de school een betere koppeling maken tussen de leerlingresultaten op het gebied van sociaal emotionele ontwikkeling en wat dit van de leraren vraagt tijdens de lessen in de dagelijkse praktijk. Sowieso staat het opbrengstgericht werken hoog in het vaandel, waarbij het team zowel de 'harde' als de 'zachte' resultaten als even belangrijk beschouwt.

Ten slotte wil het team haar ambities en afspraken in het algemeen beter borgen.

Wat moet beter?

Het team is met de goede dingen bezig binnen haar schoolontwikkeling. Wij hebben dan ook geen tekortkomingen gevonden, die om directe en noodzakelijke verbetering vragen. De school is wel met veel aspecten tegelijk bezig. Gelukkig bewaakt de directie de focus en prioritering binnen de verbeter- en ontwikkelplannen goed. Op die manier is het voor iedereen duidelijk wanneer nu aan welk aspect gewerkt wordt en door wie.

1 INLEIDING

Wat voor onderzoek heeft de inspectie gedaan?

Wij hebben op 13 december 2016 een onderzoek uitgevoerd op SBO De Windroos naar aspecten van de kwaliteit van het onderwijs en de naleving van wet- en regelgeving. De aanleiding voor dit onderzoek was het volgende:

Wij hebben voor SBO De Windroos een risicoanalyse uitgevoerd. Uit deze analyse kwam naar voren dat de opbrengsten van het begrijpend leesonderwijs in de afgelopen drie schooljaren risicovol zijn. Wij hebben de uitkomsten van de risicoanalyse besproken met het bestuur en besloten een kwaliteitsonderzoek uit te voeren.

Voor meer informatie over het nieuwe toezicht en de opzet van de vernieuwde kwaliteitsonderzoeken en het nieuwe onderzoekskader, zie de website van de inspectie www.onderwijsinspectie.nl.

Werkwijze

Op 13 december 2016 hebben de volgende onderzoeksactiviteiten plaatsgevonden:

- een documentenanalyse;
- een presentatie door de school;
- gesprekken met verschillende groepen belanghebbenden: directie, leraren, ouders en leerlingen;
- observaties van de onderwijspraktijk in alle groepen. Deze observaties hebben wij samen met observanten van de school uitgevoerd.

Op 13 december 2016, aan het eind van de onderzoeksdag, hebben we een feedbackgesprek gevoerd met het bestuur, de schoolleiding en een groot deel van de leraren van de school. In dit gesprek zijn de bevindingen en oordelen van de inspectie besproken en heeft de school aangegeven wat zij gaat doen met deze bevindingen.

Naast de beoordeelde standaarden hebben wij enkele aanvullende wettelijke aspecten beoordeeld. Wanneer niet voldaan is aan een van deze artikelen, geven wij dat aan in paragraaf 3.2.

Leeswijzer

Hierna volgt eerst de conclusie van het onderzoek op SBO De Windroos. Hoofdstuk 3 geeft per kwaliteitsgebied de resultaten van het onderzoek. In hoofdstuk 4 is de reactie van het bestuur op het onderzoek en de rapportage opgenomen.

2 HOOFDCONCLUSIE

SBO De Windroos zorgt voor onderwijs van voldoende kwaliteit en werkt planmatig aan haar verbeterpunten. Het schoolklimaat is goed, de sfeer is prettig en open.

Het team is ambitieus en wil zich steeds verder ontwikkelen. Daarbij ligt de lat hoog en we ervaren dat het 'bruist' in de school. Het is mooi om te zien dat er vooral vanuit kansen wordt gedacht en niet vanuit belemmeringen. Dit neemt niet weg dat die ambitie ook een valkuil kan zijn. De directie ziet namelijk naast de sterke punten van de school ook nog een aantal verbeterkansen om de onderwijskwaliteit verder te versterken. We zien dat de directie de focus goed vast houdt en prioriteert. Het team ervaart dit als prettig en geeft zelf aan dit nodig te hebben om te blijven ontwikkelen.

3.1 Kwaliteitsoordelen op onderzochte standaarden

Kwaliteitsgebied Onderwijsproces		Onvoldoende	Voldoende	Goed
OP1	Aanbod		•	
OP2SN	Zicht op ontwikkeling en begeleiding		•	
OP3	Didactisch handelen		•	

Onderwijsproces

Flink geïnvesteerd in het aanbod en het zicht op leerlingen, volgende stap: vormgeven leerroutes en bijbehorende leerlijnen.

Het aanbod is breed en voldoet aan alle wettelijk gestelde eisen. Zo is er naast aandacht voor de cognitieve vakken ook voldoende aandacht voor actief burgerschap, sociale integratie en verschillende culturen. De school ziet zelf nog kansen om de afspraken over concreet wenselijk gedrag beter te stroomlijnen en te borgen in het gedragsprotocol. Daarom heeft ze dit ook als verbeteronderwerp opgenomen binnen haar schoolontwikkeling. Dit geldt ook voor het verder afstemmen van het aanbod dat gericht is op het aanleren van sociale competenties. Het team wil hier nog meer uithalen dan ze nu doet.

Het implementeren van nieuwe methodes en bijbehorende (andere) werkwijzen heeft in de afgelopen jaren veel aandacht en tijd gevraagd. Nu is het team bezig met het vormgeven en stroomlijnen van de verschillende leerroutes en bijbehorende leerlijnen binnen de school. Dit is ook wenselijk om nog beter aan te sluiten op de behoefte en mogelijkheden van iedere leerling. Wij vinden verder dat de leraren voldoende zicht hebben op de ontwikkeling van de leerlingen. De leraren verzamelen systematisch informatie over de ontwikkeling van alle leerlingen, zowel cognitief als sociaal emotioneel. Wanneer leerlingen niet genoeg lijken te profiteren, analyseert de school waar de ontwikkeling stagneert en wat mogelijke verklaringen hiervoor zijn. Vervolgens bepaalt zij wat er moet gebeuren om eventuele achterstanden bij leerlingen te verhelpen. De leerlingen krijgen daarmee de begeleiding die zij nodig hebben om beter het onderwijsprogramma te kunnen doorlopen. Voor leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften is er extra ondersteuning. Die extra ondersteuning is gericht op het realiseren van het ontwikkelingsperspectief. De school evalueert regelmatig of de extra ondersteuning van die leerlingen het gewenste effect heeft en stelt zo nodig bij. Dit laatste gebeurt altijd in overleg

met bijvoorbeeld de intern begeleider, orthopedagoog en ouders. Bepaalde programma's die net zijn aangeschaft worden nu vooral ingezet om achterstanden in te halen (curatieve insteek). Het team wil deze programma's echter steeds meer vanuit de preventieve insteek gaan inzetten. Ook dit vinden wij een voorbeeld van het feit dat het team actief op zoek is naar verdere verbetering van het onderwijs en hierbij denkt vanuit kansen.

Heldere uitleg, leerlingen zijn betrokken en taakgericht bezig.

Het didactisch handelen voldoet aan de basiskwaliteit. Ten opzichte van ons eerder onderzoek in 2015 zijn de leerlingen nu meer betrokken en taakgericht bezig tijdens de lessen. De leraren maken meer gebruik van gevarieerde werkvormen en doen een groter beroep op de zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid van leerlingen. Dit is een proces dat zichtbaar door iedereen is opgepakt. Ook de doorgaande lijn in bijvoorbeeld het klassenmanagement is nu meer zichtbaar dan in 2015 en heeft een positieve invloed op het gedrag en de houding van de leerlingen tijdens de lessen. Het team ziet (net als wij) nog wel kansen om het didactisch handelen verder te versterken. Om die reden heeft tijdens een teamvergadering iedereen zijn sterke punten ingebracht als leraar, maar ook aangegeven wat hij/of zij nog juist wil leren/ontwikkelen. Dit is verwerkt in een overzicht. Het plan is dan ook om nog dit schooljaar gericht (met behulp van het overzicht) lessen van elkaar te observeren en te leren van en met elkaar om op die manier de kwaliteit van het didactisch handelen verder te versterken.

Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Onvoldoende	Voldoende	Goed
SK1	Veiligheid		•	

Kwaliteitsgebied Schoolklimaat		Kan beter	Voldoende	Goed
SK2	Pedagogisch klimaat			•

Schoolklimaat

Een prettige, open sfeer met oog voor elk kind.

We zien dat het team hard werkt aan een veilige omgeving en een positief klimaat. En we constateren ook dat dit harde werken zijn vruchten afwerpt. Er is sprake van een goede, open sfeer en de leerlingen voelen zich veilig op school. Iedereen kent elkaar, er is oog voor elk kind en het team voelt zich verantwoordelijk voor alle kinderen op school. De ouders en leerlingen, met wie wij gesproken hebben, bevestigen onze bevindingen.

De ouders waarderen de laagdrempeligheid van de school; als ouder kun je altijd terecht en word je gehoord. Dat geeft ze het gevoel dat ze als serieuze gesprekspartner worden gezien. Ook noemen ze het een kracht van de school, dat ze in staat is om in een zodanig korte tijd (als kinderen de overstap maken naar deze school) ervoor te zorgen dat zowel ouders als leerlingen zich gezien en gesteund voelen.

Als er iets is, nemen de leraren hun verantwoordelijkheid en grijpen snel en juist in.

Het team ziet zelf nog kansen om leraren te scholen in mediawijsheid-competenties. Zodat ze meer inzicht krijgen in het gebruik van sociale media door leerlingen en hier beter op kunnen inspelen.

Onderwijsresultaten

Op het gebied van begrijpend lezen vindt de school zelf ook dat leerlingen meer zouden kunnen laten zien.

We beoordelen de cognitieve eindresultaten van de school niet, omdat voor het SBO nog geen definitieve normen zijn vastgesteld. Wel hebben we op basis van de eindresultaten van de schoolverlaters een beeld gevormd van deze opbrengsten. De eindopbrengsten van rekenen en wiskunde lijken op een voldoende niveau te liggen in de afgelopen drie schooljaren. Op het gebied van begrijpend lezen liggen de resultaten van de leerlingen echter al drie jaar onder het niveau dat scholen met een vergelijkbare leerlingenpopulatie laten zien. De school heeft wel ambitieuze doelstellingen, die afgestemd zijn op de mogelijkheden van haar leerlingenpopulatie. Om deze doelstellingen te realiseren is onder andere een verbeterplan begrijpend lezen opgesteld. Wij vinden dan ook dat de school op dit moment voldoende doet en in gang zet om de resultaten duurzaam te verbeteren. En we zien dat er over het algemeen een stijgende lijn te zien is, ook al ligt het resultaat op begrijpend lezen nog steeds te laag in vergelijking met andere scholen met ongeveer dezelfde populatie als SBO De Windroos.

Een andere ontwikkelkans voor de school is om bij de eindopbrengsten ook andere onderdelen dan rekenen, begrijpend lezen en technisch lezen in beeld te brengen, zoals de mondelinge taalvaardigheid, de zaakvakken en de creatieve vakken. De school ziet dit zelf ook als kans en heeft dit dan ook al als verbeterpunt opgenomen in haar schoolontwikkeling.

Kwaliteitsgebied Kwaliteitszorg en ambitie		Onvoldoende	Voldoende	Goed
KA1	Kwaliteitszorg			•
KA2	Kwaliteitscultuur			•

Kwaliteitszorg en ambitie

Er is goed zicht op de kwaliteit van het onderwijs en het team werkt planmatig aan verbetering.

We waarderen de kwaliteitszorg en de kwaliteitscultuur als goed. Het team is namelijk ambitieus en wil zich steeds verder ontwikkelen. Daarbij legt het team de lat hoog en we ervaren dat het 'bruist' in de school. Een mooi voorbeeld zijn de diverse werkgroepen, die ieder apart hun taak/opdracht hebben binnen de schoolontwikkeling. Een ander voorbeeld is de behoefte en wens van de leraren om meer van en met elkaar te leren en op die manier het onderwijs verder te verbeteren. Daarom zal er bewust tijd gecreëerd worden om in elkaars lespraktijk te observeren en vervolgens met elkaar hierop te reflecteren. Tegelijkertijd geven de leraren ook aan dat het 'hard' werken is op De Windroos en veel energie van iedereen vraagt. Omdat de lat hoog ligt, wil iedereen het goed doen en zoveel mogelijk kansen benutten. Hier zit tegelijkertijd een valkuil. Het team is ambitieus, en met veel verschillende dingen tegelijk bezig binnen de schoolontwikkeling.

Om alle ambities ook echt waar te maken en te spreken van duurzame ontwikkeling, is een sterke opzet van de kwaliteitszorg dan ook een voorwaarde. En die is er. De directie weet heel goed waar de school sterk in is en hoe zijn teamsamenstelling is, maar weet ook waar nog verbeterkansen liggen. Met behulp van een kwaliteitszorgsysteem zijn die verbeterkansen secuur in beeld gebracht en vervolgens gedegen geanalyseerd. De directie ziet veel verbeterpunten met prioriteit 'hoog', maar bewaakt zorgvuldig de focus, het tijdspad en prioritering binnen de verbeter- en ontwikkelplannen. Op die manier is het voor iedereen duidelijk wanneer nu aan welk aspect gewerkt wordt en door wie (planmatigheid).

3.2 Overige wettelijke voorschriften

De inspectie concludeert dat er geen tekortkomingen zijn in de naleving van de wettelijke voorschriften die zijn gecontroleerd.

4 REACTIE VAN HET BESTUUR

Dit rapport beschrijft de oordelen van de inspectie over de kwaliteit van het onderwijs op SBO De Windroos.

We hebben de school en het bestuur gevraagd om de ontwikkelrichting aan te geven op basis van de eigen kwaliteitsoordelen en die van de inspectie.

Hieronder geeft het bestuur zijn reactie:

Het bestuur (PRIMOvpr) en de directie van SBO De Windroos kunnen zich volledig vinden in het positieve oordeel van de inspectie ten aanzien van de onderzochte standaarden.

Het is de ambitie van PRIMOVpr en de PRIMOVpr scholen om de leerlingen en ouders goed en toekomstbestendig onderwijs ('excellent') aan te bieden. Met vier 'voldoende' en drie 'goed' beoordeelde standaarden ligt de school op koers op dit gebied!

De afgelopen jaren hebben zowel het bestuur als wel de directie en het team behoorlijk geïnvesteerd in de school. Een proces dat niet altijd even gemakkelijk verliep gelet op de fusie (SBO De Windroos / SBO De Nieuwe Poort) en de huisvesting (twee locaties).

Dankzij onder andere een brede aanpak, onderwijskundige focus, een hoge ambitie, een goede kwaliteitscultuur en natuurlijk niet te vergeten 'hard werken' is al veel bereikt!

Het conceptrapport bevestigt daarnaast het gegeven dat PRIMOVpr en de school mede dankzij de inrichting van het kwaliteitsbeleid goed zicht hebben op de onderwijskwaliteit en de kwaliteitsontwikkeling.

De door de inspectie aangegeven verdere ontwikkelingsmogelijkheden richting 'goed' (of zelfs 'excellent') zullen door de school worden opgenomen in de kwaliteitscyclus.

De huidige al zeer goede beoordeling vormt -naast de ambitie van alle betrokkenen- een extra stimulans om dit proces met enthousiasme verder vorm en inhoud te geven!